

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

Εκτίμηση κινδύνων της κυπριακής οικονομίας

Το Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας Κύπρου (ΣΟΑΚ), αντιλαμβανόμενο τη σημαντικότητα του έγκαιρου εντοπισμού και αξιολόγησης των κινδύνων της οικονομίας, και θέλοντας να συμβάλει στις προσπάθειες της κυβέρνησης στον τομέα αυτό, πραγματοποίησε για 2η συνεχή χρόνια την έρευνα για την εκτίμηση των πιθανών κινδύνων/ρίσκων της οικονομία της χώρας.

Το ΣΟΑΚ προχώρησε το 2022 στην ανάπτυξη του δικού του εργαλείου παρακολούθησης και εκτίμησης των πιθανών κινδύνων της οικονομίας της χώρας μας, με στόχο τη καταγραφή και ιεράρχηση αυτών μέσω της συμπλήρωσης σχετικού ερωτηματολογίου από επίλεκτα μέλη του ιδιωτικού, δημόσιου και ημιδημόσιου τομέα από διάφορους τομείς της οικονομίας, καθώς και της ακαδημαϊκής κοινότητας. Μέσω του ερωτηματολογίου γίνεται αξιολόγηση των οικονομικών ρίσκων βάσει της πιθανότητας να συμβούν, της σοβαρότητας των συνεπειών τους εάν συμβούν και του πόσο σύντομα αναμένεται χρονικά να συμβούν. Το εργαλείο είναι προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητες της Κύπρου και καταλήγει σε δείκτες κινδύνων (συνδυαστικοί δείκτες πιθανότητας και σοβαρότητας συνεπειών) με τιμές που θα είναι συγκρίσιμες σε συνεχόμενη βάση.

Η καταγραφή φέτος πραγματοποιήθηκε κατά την περίοδο 18 Σεπτεμβρίου – 06 Οκτωβρίου 2023¹ και έλαβαν μέρος 43 στελέχη της οικονομίας, τα οποία κλήθηκαν να δώσουν τις δικές τους εκτιμήσεις αναφορικά με τους 18 πιο κάτω πιθανούς κινδύνους:

1. Εντάσεις στην Ανατολική Μεσόγειο και πιθανότητα ενός θερμού επεισοδίου με την Τουρκία,
2. Σημαντική επιδείνωση της θέσης της Κύπρου στους δείκτες διαφθοράς,
3. Σημαντική και παρατεταμένη αύξηση των τιμών/πληθωρισμού,
4. Επιδείνωση δημοσίων οικονομικών και σημαντική αύξηση του δημόσιου χρέους,
5. Σημαντική αύξηση στη εταιρική φορολογία,
6. Κατακόρυφη πτώση των εξαγωγών προϊόντων της Κύπρου,
7. Παρατεταμένη ανομβρία με συνέπεια ελλείψεις σε νερό,
8. Επιδείνωση των κλιματικών συνθηκών,
9. Τρομοκρατική επίθεση στο έδαφος της Κύπρου,
10. Κυβερνοεπιθέσεις με προβλήματα στην λειτουργία υποδομών ζωτικής σημασίας,
11. Μαζική εισροή μεταναστών,
12. Συνέχιση της πανδημίας ή/και νέα υγειονομική κρίση,
13. Οικονομική κατάρρευση του γενικού συστήματος υγείας,
14. Μεγάλη πτώση στις αφίξεις τουριστών,
15. Φυσικές καταστροφές, π.χ. πυρκαγιές, πλημύρες, σεισμοί,

---

¹ Η έρευνα τερματίστηκε πριν τη σύρραξη στη Γάζα.

16. Αποτυχία εκτέλεσης του ψηφιακού μετασχηματισμού,
17. Πιθανή κατάρρευση συστημικής τράπεζας,
18. Κλιμάκωση υφιστάμενων πολεμικών συρράξεων εκτός Κύπρου με οικονομικές επιπτώσεις για την Κύπρο².

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, υψηλότερο δείκτη κινδύνου (συνδυαστικός δείκτης πιθανότητας κινδύνου και σοβαρότητας συνεπειών – risk index) παρουσιάζει ο κίνδυνος **«κυβερνοεπιθέσεις με προβλήματα στην λειτουργία υποδομών ζωτικής σημασίας» με το δείκτη να φτάνει στο 85%**. Θεωρείται ως ένας κίνδυνος με 81% πιθανότητα να συμβεί και σοβαρότητα συνεπειών που φτάνει το 90%, και τοποθετείται σε άμεσο ορίζοντα (0-2 χρόνια).

Ακολουθεί η **«μαζική εισροή μεταναστών» με δείκτη κινδύνου 82%**. Συγκεκριμένα, η πιθανότητα να συμβεί αξιολογείται στο 77% με σοβαρότητα συνεπειών το 88%, και τοποθετείται σε άμεσο ορίζοντα (0-2 χρόνια). Η ανησυχία για το ζήτημα αυτό είναι αισθητά αυξημένη σε σύγκριση με την περσινή χρονιά (75%).

Παρόμοια ποσοστά και υψηλή κατάταξη στην αξιολόγηση των κινδύνων λαμβάνει και φέτος ο κίνδυνος **«επιδείνωση των κλιματικών συνθηκών»**, ο οποίος αξιολογείται επίσης **με δείκτη κινδύνου 82%** (80% πιθανότητα να συμβεί και υψηλή σοβαρότητα συνεπειών 84%). Εντούτοις, δεν θεωρείται άμεσος κίνδυνος χρονικά αλλά τοποθετείται σε πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα (5-10 χρόνια).

Ακολουθεί μια σειρά κινδύνων με συνδυαστικό δείκτη (πιθανότητας και σοβαρότητας συνεπειών) 80%:

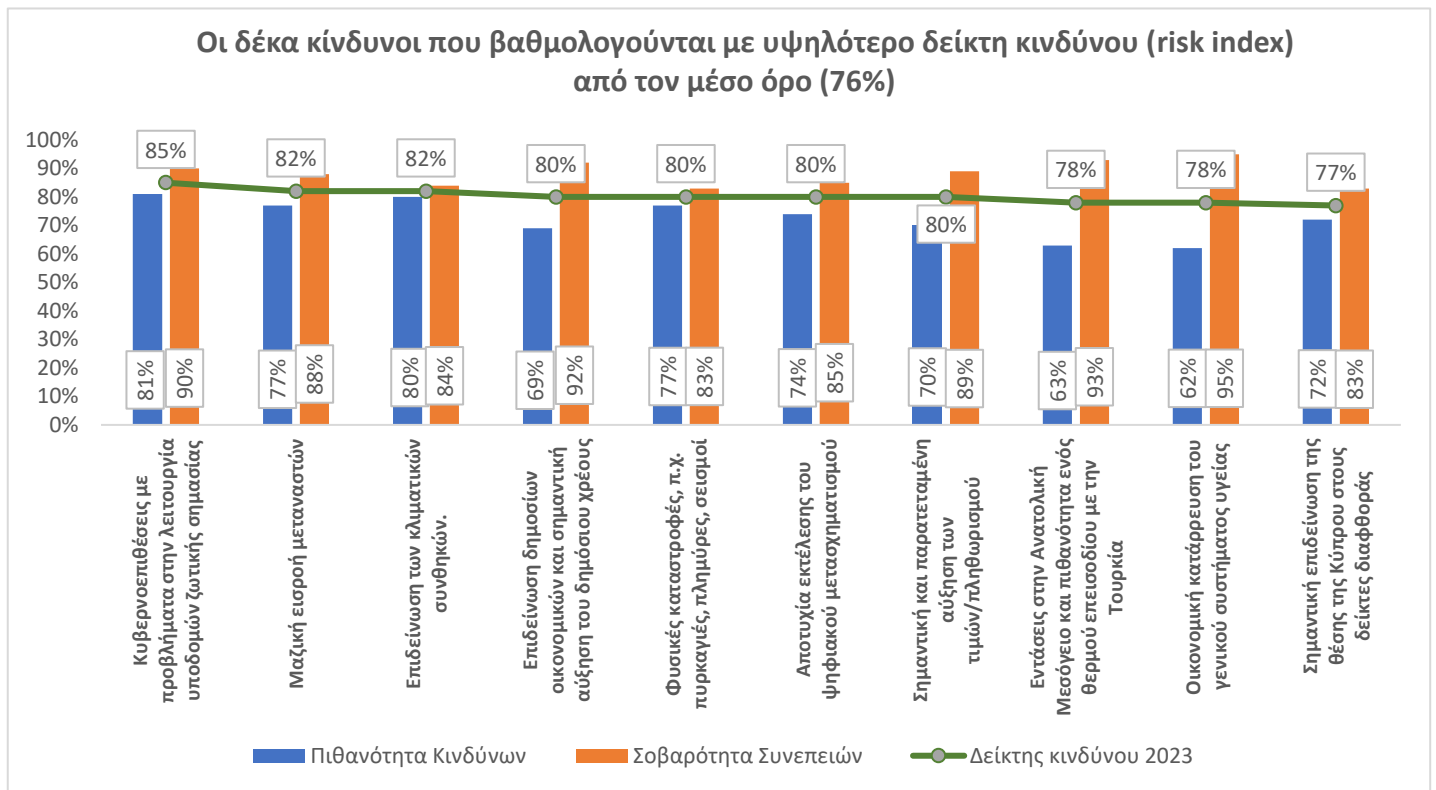
- **«επιδείνωση των δημόσιων οικονομικών και σημαντική αύξηση του δημόσιου χρέους»** με 69% πιθανότητα να συμβεί και υψηλή σοβαρότητα συνεπειών με βαθμό 92%,
- **«φυσικές καταστροφές πχ πυρκαγιές, πλημμύρες, σεισμοί»** με 77% πιθανότητα να συμβεί και σοβαρότητα συνεπειών με βαθμό 83%,
- **«αποτυχία εκτέλεσης του ψηφιακού μετασχηματισμού»**, με 74% πιθανότητα να συμβεί και σοβαρότητα συνεπειών με βαθμό 85%,
- **«σημαντική και παρατεταμένη αύξηση τιμών/πληθωρισμού»** με 70% πιθανότητα να συμβεί και βαθμό σοβαρότητας συνεπειών 89%.

Επίσης, μεγάλη ανησυχία παρουσιάζει ο κίνδυνος **«επιδείνωση της θέσης της Κύπρου στους δείκτες διαφθοράς»** με τον συνδυαστικό δείκτη να ανεβαίνει από το 69% στο 77%. Εντούτοις, ο κίνδυνος αυτός εξακολουθεί να μην μπαίνει στους οκτώ πρώτους κινδύνους.

---

² Ο κίνδυνος «κλιμάκωση υφιστάμενων πολεμικών συρράξεων» προστέθηκε για πρώτη φορά φέτος, ενώ οι υπόλοιποι 17 κίνδυνοι επαναλαμβάνονται στο ερωτηματολόγιο. Η πρόσθεση αυτή έγινε εξαιτίας της παράτασης του πολέμου στην Ουκρανία.

Πιο κάτω παρουσιάζονται οι δέκα κίνδυνοι που αξιολογήθηκαν με υψηλότερο δείκτη κινδύνου από τον μέσο όρο (76%) των 18 κινδύνων που εξετάστηκαν.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται οι τέσσερις πρώτοι κίνδυνοι ξεχωριστά ως προς την πιθανότητα να συμβούν, τη σοβαρότητα τους και το πόσο χρονικά άμεσος είναι ο κίνδυνος.

	Πιθανότητα Κινδύνων	Σοβαρότητα Συνεπειών	Χρονικά Άμεσο
Κυβερνοεπιθέσεις με προβλήματα στην λειτουργία υποδομών ζωτικής σημασίας	81%	90%	63%
Μαζική εισροή μεταναστών	77%	88%	67%
Επιδείνωση των κλιματικών συνθηκών.	80%	84%	12%
Επιδείνωση δημοσίων οικονομικών και σημαντική αύξηση του δημόσιου χρέους	69%	92%	33%

Γενικά, στην φετινή έρευνα παρατηρείται επίταση στην αξιολόγηση των κινδύνων που πιθανόν να αντιμετωπίσει η οικονομία. Ο γενικός συνδυαστικός δείκτης που καταγράφει το μέσο όρο όλων των κινδύνων ανεβαίνει από το 72% στο 76%. Επιπλέον, η ανησυχία για μελλοντικούς κινδύνους έχει διασπαρθεί σε διάφορα θέματα, με προεξέχοντα τις κυβερνοεπιθέσεις, τη μαζική εισροή μεταναστών και την επιδείνωση των κλιματικών συνθηκών. Αντιθέτως, πέρυσι ήταν κυρίαρχη η ανησυχία για σημαντική και παρατεταμένη αύξηση του πληθωρισμού, η οποία φέτος εμφανίζεται να έχει υποχωρήσει αισθητά.

Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε από τον ερευνητικό οίκο “Pulse Market Research”. Στην ιστοσελίδα του Συμβουλίου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας Κύπρου βρίσκεται αναρτημένη σχετική παρουσίαση με τα αποτελέσματα της έρευνας για τους 18 πιθανούς κινδύνους που πιθανόν να αντιμετωπίσει η οικονομία της Κύπρου (www.ecompet.cy).

Λευκωσία, 08 Δεκεμβρίου 2023.